

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/32/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120237485
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6120237485.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, v právnej veci starostlivosti o maloletého J. Z., nar. XX.XX.XXXX, t. č. B. pre deti a rodiny H., E. XX, J. Q., zastúpeného Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky J. Z., nar. XX.XX.XXXX, t. č. U. E. XX a otca neuvedeného, o nariadenie ústavnej starostlivosti a o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd dočasne odovzdáva maloletého J. Z., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny H., E. XX, J. Q..

Matka je povinná dočasne prispievať na výživu maloletého J. Z., nar. XX.XX.XXXX výživným v sume 30 % životného minima na neplnoleté, nezaopatrované dieťa podľa osobitného predpisu do 15. dňa v mesiaci vopred v prospech Centra pre deti a rodiny H., E. XX J. Q. počnúc dňom doručenia tohto uznesenia.

Toto neodkladné opatrenie trvá do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica, pod sp. zn. 32P/32/2020.

odôvodnenie:

1. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici (ďalej len „UPS VaR/navrhovateľ“) sa návrhom podaným dňa 20.02.2020 domáha nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletým a uloženia povinnosti matke prispievať na výživu maloletého. Obsahom podaného návrhu je aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd dočasne odovzdá maloletého do starostlivosti Centra pre deti a rodiny H., E. XX, J. Q. a uloží povinnosť matke dočasne prispievať na maloletého minimálnym výživným. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletý pochádza z mimomanželského vzťahu pričom na Okresnom súde Banská Bystrica sp. zn. 13Pc/17/2019 prebieha konanie o určenie otcovstva k maloletému. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/74/2019-45 zo dňa 01.08.2019 súd dočasne odňal maloletého a jeho sestru z osobnej starostlivosti matky a maloletým deťom nariadil pobyt v Centre pre deti a rodiny H.. Matka maloletého t. č. žije v domácnosti rodičov jej priateľa. Domácnosť je štandardne zariadená, udržiavaná na dobre úrovni. Odkedy bol maloletý umiestnený prostredníctvom výchovného opatrenia, matka prezentovala, že chce, aby bol maloletý osvojený a chce poskytnúť súhlas na prívolenie na osvojenie maloletého. Matka je nezamestnaná, evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, dávku v hmotnej núdzi nepoberá. S úradom matka spolupracuje len do určitej miery. Opakovane sa nedostavila na pohovor. Dňa 28.01.2020 bolo s matkou dohodnuté sociálne zisťovanie v jej domácnosti, avšak matka napriek vedomosti o sociálnom zisťovaní v domácnosti nebola. Otec jej priateľa úradu na mieste uviedol, že matku spolu jej priateľom živí zo svojho dôchodku a matka je t. č. nezamestnaná. Matka čaká ďalšie dieťa spolu s priateľom. Matka má termín pôrodu v máji 2020. Domnelý otec o maloletého neprejavuje žiadny záujem. Občianske združenie M. v rámci sanácie rodinného prostredia zastihlo matku len pár krát, aj to telefonicky. K osobnému stretnutiu nedošlo. Ďalej uviedlo, že spolupráca s matkou bola náročná, nakoľko matka spoluprácu prejavovala len verbálne a v skutočnosti spolupráca s matkou reálne nikdy nenastala. Matka nemá vybudované zručnosti nevyhnutné k zabezpečeniu riadnej starostlivosti o maloleté deti. Centrum v správe zo dňa 17.01.2020 navrhuje

nad maloletým nariadiť ústavnú starostlivosť, nakoľko matka o maloletého dlhodobo neprejavuje záujem a súhlasí s jeho osvojením. Centrum pre deti a rodiny H. prejavilo záujem s vykonávaním ústavnej starostlivosti nad maloletým.

2. Súd z opatrovaneckého spisu zistil, že uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/74/2019-45 zo dňa 01.08.2019 súd dočasne odňal maloletého spolu so sestrou E. Z., nar. XX.XX.XXXX z osobnej starostlivosti matky a nariadil maloletým deťom pobyt v Centre pre deti a rodiny H., so sídlom E. XX, najdlhšie na X mesiacov.

3. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

6. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

7. Podľa § 367 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

8. Podľa § 366 CMP Neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

9. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla i keď dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci ešte prípadne nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, Z toho dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia.

10. Neodkladné opatrenie je opatrením výnimočným nie bežným, pretože každé rozhodnutie, ktorým súd zasahuje do života rodiny je krajným riešením. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia v konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti je vždy prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Výkon rodičovských práv a povinností nesmie vystaviť maloleté dieťa negatívnym vplyvom. Je potrebné brať ohľad na záujmy dotknutých osôb, predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa. Európsky súd pre ľudské práva prisúdil zvláštny význam zvrchovanému záujmu dieťaťa, ktoré podľa svojej povahy a závažnosti môže prevážiť nad záujmom rodiča. Toto konštatovanie má na mysli potrebu nájdenia určitého a konkrétneho spôsobu zosúladenia toho, čo je v záujme maloletého dieťaťa a čo je v záujme jeho rodičov.

11. Potreba bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením musí byť teda naliehavá a nevyhnutná. Neodkladné opatrenie je nevyhnutné vtedy, ak navrhovateľovi, alebo maloletému dieťaťu hrozí ujma alebo iný nezvratný následok, dochádza k porušovaniu alebo zasahovaniu do ich práv a

oprávnených záujmov, prípadne sa ich právne postavenie zhorší alebo je bez vydania neodkladného opatrenia neisté. Neodkladné opatrenie môže obsahovať totožný obsah, ako výrok rozhodnutia vo veci samej, len ak to povaha veci pripúšťa.

12. Navrhovateľ podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach maloletých detí. Po posúdení návrhu a priložených listinných dôkazov súd dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný dôvodne. Potreba nariadenia neodkladného opatrenia sa s ohľadom na osvedčený skutkový stav súdu javí ako naliehavá a nevyhnutná. Maloletý pochádza z mimomanželského stavu, otcovstvo k maloletému doposiaľ nebol určené. Matka o maloletého neprejavuje reálny záujem, o čom svedčí skutočnosť, nad maloletým a jeho sestrou bolo nariadené súdom výchovné opatrenie. Matka pred úradom prejavila záujem, aby bol maloletý osvojený. Býva s priateľom v dome jeho rodičov, ktorí ju podľa vyjadrenia otca jej priateľa živia. Matka je nezamestnaná, nepoberá dávky a pokusy o pomoc pri hľadaní práce za pomoci Občianskeho združenia M. boli neúspešné pre nedostatok súčinnosti matky. Matka nedostatočne, skoro vôbec, nespolupracuje s úradom, o čom svedčí skutočnosť, že nebola prítomná pri pokuse o sociálne zisťovanie. Sanácia rodinného prostredia za pomoci Občianskeho združenia M. nebolo možné vykonať, keďže matka nespolupracovala. Podľa vyjadrenia zariadenia, kde sa maloletý v súčasnosti nachádza, matka dlhodobo neprejavuje záujem o maloletého. V súčasnosti je tehotná s priateľom, termín pôrodu má stanovený v máji 2020. Domnelý otec o maloletého rovnako neprejavuje akýkoľvek záujem. Za tohto stavu je zrejme, že matka si neplní svoje rodičovské povinnosti a nemá vytvorené podmienky pre to, aby maloletému poskytovala osobnú starostlivosť. Nad maloletým bolo nariadené výchovné opatrenie za účelom sanácie rodinného prostredia, ktoré nebolo úspešné. Z návrhu nebolo zistené iné vhodné prostredie blízkej rodiny, do ktorého by bolo možné maloletého umiestniť. Za tohto stavu je tak nevyhnutné, aby súd do rozhodnutia vo veci samej zabezpečil maloletému primeranú starostlivosť, ktoré vie maloletému vytvoriť vhodné podmienky pre jeho zdravý psychický a fyzický vývin. Súd sa stotožnil s návrhom a za takéto vhodné prostredie považuje Centrum pre deti a rodiny H., v ktorom bol maloletý umiestnený na základe výchovného opatrenia. Maloletý uvedený prostredie pozná a zariadenie disponuje odborným personálom na poskytnutie dočasnej starostlivosti pre maloletého. Centrum pre deti a rodiny H. súhlasilo s vykonávaním ústavnej starostlivosti nad maloletým. Z uvedeného dôvodu súd dočasne odovzdal maloletého do starostlivosti tohto zariadenia.

13. Súd sa stotožnil s návrhom navrhovateľa na uloženie povinnosti matke prispievať na výživu maloletého v nevyhnutnej miere. Účelom nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 366 CMP je uloženie povinnosti povinnej osobe platiť výživné v nevyhnutnej miere tak, aby to postačovalo aspoň na uhrádzanie základných nevyhnutných potrieb oprávnenej osoby. Povinnosť prispievať výživným v nevyhnutnej miere automaticky nezodpovedá odôvodneným potrebám oprávneného a možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom povinného. Bezodkladná potreba platenia výživného v nevyhnutnej miere musí byť odôvodnená, alebo musí vyplývať zo skutkového stavu. Sústavná a dôsledná starostlivosť o maloleté dieťa je súčasťou rodičovských práv a povinností. Podmienkou pre uloženie povinnosti prispievať na výživu maloletého dieťaťa je skutočnosť, že rodičia dieťaťa spolu nežijú a netvorí spoločnú domácnosť. Vyživovacia povinnosť zaväzuje oboch rodičov bez ohľadu na to, do koho starostlivosti je dieťa zverené. Predpokladá sa, že rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti, plní svoju vyživovaciu povinnosť k dieťaťu predovšetkým výkonom osobnej starostlivosti o dieťa, ako poskytovaním stravy, ubytovania, ošatením a uhrádzaním ďalších výdavkov spojených so starostlivosťou o dieťa. Zo zákona o rodine explicitne nevyplýva, že určenie vyživovacej povinnosti na dieťa je podmienené rozhodnutím súdu o osobnej starostlivosti k maloletému dieťaťu. Vyživovacia povinnosť rodičov, ako aj právo maloletého dieťaťa, trvá bez ohľadu na to, do koho starostlivosti bolo dieťa zverené.

14. Dočasným zverením maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nezaniká matke vyživovacia povinnosť voči maloletému. Matka maloletému neposkytuje osobnú starostlivosť. V rámci § 366 CMP súd môže uložiť povinnému rodičovi povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťa len v nevyhnutnej miere. Dieťa má totiž právo na výživné zo strany rodičov. Keďže súd z obsahu návrhu zistil, že matka je nezamestnaná, nemajetná a nepoberá žiadne dávky, pričom je tehotná, uložil matke povinnosť prispievať na výživu maloletého v prospech zariadenia výživným v sume 30 % zo životného minima na neploleté, nezaopatrované dieťa podľa osobitného predpisu, ktoré ku dňu vydania rozhodnutia predstavuje sumu 28,79 Eur mesačne.

15. Súd poukazuje na to, že nariadenie neodkladného opatrenia je procesným opatrením len dočasného charakteru, v ktorom súd rozhoduje na základe osvedčenia rozhodujúcich skutočností, pričom vo veci samej rozhodne po dôkladnom zvážení a zistení skutočného stavu veci.

16. Keďže návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný po začatí konania, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhodne súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 58 CMP). Dobu trvania neodkladného opatrenia súd vymedzil do právoplatného skončenia prebiehajúceho konania o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).